

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra I Sverrig

Citation: Andersen, H. C.: "I Sverrig", i Andersen, H. C.: *I Sverrig*, udg. af Mogens Brøndsted , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2003, s. 144. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hcaisverrigval-shoot-idm140454473157056/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: I Sverrig

Rejsegennemgang

Det fiktiske rejseforløb, som kan følges gennem dagbøgerne, faldt i tre dele. Først kanalferden Göteborg-Stockholm, som var et gensyn fra hans første rejse tolv år før, men nu med en afstikker til Uppsala. Dernæst Dalarna, som Fredrika Bremers opfordring især gjaldt. Endelig tilbagesturen Stockholm-Göteborg, hvor han gjorde afstikker i Östergötland (især Motala og Vadstena), Västergötland (Kinnekulle, Vänersborg, Trollhättan) samt Bohuslän (Marstrand). Men i beretningen bliver lokaliteter fra rejsens sidste del trukket frem i begyndelsen (Trollhättan, Kinnekulle og Vadstena), dernæst følger steder fra rejsens første del (Stockholm med omgivelser og Uppsala) og endelig det store afsnit om Dalarna fra rejsens midte.

Begrundelsen er rent idemæssig. Han flygter mod nord for at finde varme værdier i et nyt land. Optakten med fugleflugten (I, 17 *side*) er som en firetrinstrak: med storken, hans digtnings hjemlige favorit, kan vi nå Skåne, der ser ud som Danmark; med svalen længere op til bøgeskovens grænse; med mågen videre ud over skærgårdens klippeder, men med svanen, livsfornyelsens fugl, endnu højere mod fjeldenes evige sne og midnatsolens rige. Ferden var faktisk planlagt helt til Haparanda, og omtalen af den yderste grænseegn hvortil forfatter og læser *ikke* når, rober længslen mod tidens overvindelse. Sløretelig påkaldes Sverige selv som et udødelighedsland, hvor oldtidens aser vandrede ind, og hvor store navne som Linné og Karl XII er sikret uforgængeligt ry – tilligemed Jenny Linds sang! En anden hemmelig drøngning.

Men menneskeindens uovervindelighed bliver særlig tydelig når den formår at underkaste sig naturens vældige kræfter. Det fremgik allerede ved turens begyndelse (II, Trollhättan), da han kunne konstatere sluseværkemes tekniske fremskridt i forhold til sit første Sverrigsbesøg; en ny kanal var åbnet, og i anlæggets gæstebog havde selve Tegnér bidraget med vers om bjergtrolden der måtte vige for det menneskelige «smil». Det inspirerede Andersen til at lade den gamle bjerggånd manifestere sig som dampskibspassager, der på sin hundredårige visit må sande sin afmagt over for en nutidig uåndgrubehug ånd kaldet «Blodløs» (med et udtryk